

[Olav Olsen.]

Skatten over paa de fattige, der har Ejendomme med Jord, for saaledes er nemlig Forholdet her. Hvis jeg har forstaaet Socialdemokraterne, som jeg har truffet ude paa Vælgermøder, rigtigt, saa har de en noget anden Opfattelse af, hvorledes Skatterne bør lægges, og jeg synes, at det, man her vil praktisere, staar i daarligt Forhold til de Ord, de har sagt.

Jeg er ganske klar over, hvad jeg ogsaa sagde før, at dette Lovforslag er en Blomst fra den radikale Have, og jeg maa anerkende den Dygtighed, hvormed den højtærede Indenrigsminister har været i Stand til at faa dette Lovforslag frem som Ministeriets og begge Regeringspartiers Forslag. Jeg havde altsaa ikke troet, det kunde ladet sig gøre.

Man har fra radikal Side gennem Aarene drevet en meget stærk Agitation for, at vi skulde gaa over til en øget Jordværdiskat; man maatte ikke lægge Skatten paa det arbejdsskabte, paa Bygningerne. Ja, man har mange Steder drevet denne Agitation saa vidt, at det har nærmet sig en Afgudsdyrkelse af denne Doktrin. Jeg synes, der er noget rigtigt i det, jeg her siger, for der er noget falsk bagved. Jeg vil gerne bede den højtærede Indenrigsminister, naar han faar Ordet igen, om han vil gøre Rede for, hvor dyb Forskellen er paa det arbejdsskabte i Bygninger og i Jorden. Selvfølgelig er der en Forskel, og den er vanskelig at opgøre i Procenter, men jeg vil alligevel gerne anmode den højtærede Indenrigsminister om at gøre Rede for, hvilken Værdi han kunde tænke sig, at Jorden vilde have, hvis der ikke igennem Slægtled var nedlagt et stort Arbejde i den.

Jeg har nu været saa enfoldig, at jeg har tænkt mig, at den Overenskomst, som man kom til, da man for nogle Aar siden havde disse Skatteforhold til Behandling, var en, om jeg saa maa sige, Afvejning af disse Forhold, som man var blevet enig om, idet man satte Jordværdien til 100 og Ejendomsskylden til 75, altsaa til tre Fjerdedele — derom kan man være mere eller mindre enig. Jeg kan ikke rigtig forstaa, at man med saa faa Aars Mellemrum vil søge at forandre de faste Skatter. Disse Skatter gaar baade i By og paa Land under Navnet de faste Skatter, og det skulde jo betyde, at man ikke forandrer dem fra Aar til Aar, og derfor synes jeg, det ser underligt ud, at man nu efter saa faa Aars Forløb vil søge at ændre dem.

For Købstædernes Vedkommende vil jeg tro, at de faste Skatter, hvad enten det nu er Bygningsskyld eller Grundskyld, altid vil nedfælde sig i Huslejen; men ude paa Landet og i de bymæssige Bebyggelser, Stationsbyerne, der er man ikke i Stand til at overføre den Skat, man skyder fra Bygningsværdien over paa Jordværdien, paa de Varer, man producerer. Derfor er det en Uret, man her gør mod Jordbrugerne, en Uret, som alle, der har nogen Forstaaelse af dette Forhold, hvad enten de tilhører det ene eller det andet Parti, maa være med til at værges sig imod, for er Skaden først sket, kan den ikke gøres god igen, det vil i hvert Fald være meget vanskeligt at komme bort fra det igen.

Det er ganske givet, at ude i de rene Landkommuner vil Virkningen blive den, at de store Landejendomme og Bygninger, til hvilke der ikke hører Jord, vil faa en lille Skattelettelse, og de mindre Landejendomme, særlig Husmandsbrugene, vil faa en lille Skatteforhøjelse, men Forskydningerne bliver saa smaa, at jeg ikke tror, det vil bevirke nogen økonomisk Katastrofe, hvad enten man vælger det ene eller det andet. Gaar man derimod til de Landkommuner, hvor der er megen bymæssig Bebyggelse, eller til Stationsbyer, bliver Forholdet et ganske andet, naar man gaar fra Bygningsskat over til Jordværdiskat; det vil nemlig betyde, at man letter Ejendommene i Stationsbyen for saa store Beløb, at der skal lægges en meget stor Procent paa Jordværdien omkring Byen, der saa bliver den, der kommer til at betale Kommunens Skat.

Der er en Stationsby i Nærheden af den By, hvor det ærede Medlem Hr. Jens Jensen bor, saa han maa kende den udmærket godt, og der er der ikke saa faa Fabrikker; efter en Undersøgelse, jeg har ladet foretage, er disse Virksomheders Jordværdi gennemsnitlig ca. 10 pCt. af Ejendomsskylden, men tager man et lignende Antal Husmænd omkring denne By, viser det sig, at de har en Jordværdi paa mellem 30 og 40 pCt. af Ejendomsskylden. Det er klart — man skulde synes, enhver kunde forstaa det —, at en Omlægning i denne By vil betyde, at man flytter Skat bort fra disse store Virksomheder over paa Folk, som meget daarligere kan bære den, navnlig over paa dem, der allerdaarligst kan bære den, nemlig Husmændene.

Til den højtærede Indenrigsminister, der talte lidt om enkelte Eksempler, skal jeg sige, at jeg synes, det havde været til meget større Ære for Ministeren, om han